

U S T A W A

z dnia 23 grudnia 1999 r.

**Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2023 r.
poz. 2692, z 2024
r. poz. 123.****o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie
niektórych ustaw**

Art. 1. Ustawa określa zasady i tryb kształtowania wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej.

Art. 2. Przez użyte w ustawie określenia:

- 1) państwowa sfera budżetowa – rozumie się państwowe jednostki budżetowe, które prowadzą gospodarkę finansową na zasadach określonych w art. 11 i 12 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.¹⁾), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”;
- 2) pracownicy – rozumie się osoby zatrudnione w jednostkach, o których mowa w pkt 1, oraz żołnierzy zawodowych, funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej – z wyjątkiem pełniących służbę kandydacką – oraz funkcjonariuszy Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego i Służby Celno-Skarbowej;
- 3) wynagrodzenia – rozumie się wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy osób zatrudnionych w jednostkach, o których mowa w pkt 1, oraz uposażenia, nagrody roczne i uznaniowe oraz dodatkowe uposażenia roczne, a także zapomogi przysługujące na podstawie odrębnych ustaw żołnierzom i funkcjonariuszom, o których mowa w pkt 2;
- 4) średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń – rozumie się wzrost wynagrodzeń na dany rok budżetowy w stosunku do roku poprzedniego;

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 r. poz. 1273, 1407, 1429, 1641, 1693 i 1872.

- 5) (uchylony)
- 6) kwoty bazowe – rozumie się prognozowane przeciętne wynagrodzenie w państwowej sferze budżetowej z 1999 r. w wysokości 1135,40 zł, odpowiednio przeliczone dla osób, o których mowa w art. 5 pkt 1, zgodnie z ustawą z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1230, 1429, 1672 i 1941).

Art. 3. Przepisów ustawy nie stosuje się do:

- 1) pracowników zatrudnionych w urzędach organów władzy publicznej, kontroli, ochrony prawa oraz sądach i trybunałach, wymienionych w art. 139 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, z wyjątkiem pracowników, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. b i c;
- 2) (uchylony)
- 3) osób osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych.
- 4) (uchylony)

Art. 4. 1. Kwoty bazowe waloryzowane są corocznie średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń.

2. Wynagrodzenia osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń waloryzowane są średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń.

3. Średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń może być różny dla poszczególnych grup pracowników.

Art. 5. Pracownikami państwowej sfery budżetowej są:

- 1) osoby objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń:
 - a) osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe, członkowie korpusu służby cywilnej, etatowi członkowie samorządowych kolegiów odwoławczych i kolegiów regionalnych izb obrachunkowych, pracownicy Rządowego Centrum Legislacji, eksperci, asesorzy i aplikanci ekspercy Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej, funkcjonariusze Służby Celno-Skarbowej, członkowie służby zagranicznej niebędący członkami korpusu służby cywilnej, członkowie Krajowej Izby Odwoławczej przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych,
 - b) sędziowie delegowani do Ministerstwa Sprawiedliwości lub innej jednostki organizacyjnej podległej Ministrowi Sprawiedliwości albo przez niego

nadzorowanej, których wynagrodzenia są finansowane ze środków pozostających w dyspozycji Ministra Sprawiedliwości, prokuratorzy, asesorzy prokuratorscy,

c) nauczyciele zatrudnieni w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej,

d) żołnierze zawodowi i funkcjonariusze, o których mowa w art. 2 pkt 2;

2) osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

Art. 6. 1. Podstawę do określenia wynagrodzeń w roku budżetowym dla pracowników, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. a i d oraz pkt 2, stanowią wynagrodzenia z roku poprzedniego, zwaloryzowane średniorocznym wskaźnikiem wzrostu wynagrodzeń ustalonym w ustawie budżetowej, oraz dodatkowe wynagrodzenie roczne, wypłacane na podstawie odrębnych przepisów.

2. Wynagrodzenia dla pracowników, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. b, określane są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2023 r. poz. 1360, 1429 i 1860) oraz ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 217, z późn. zm.²⁾).

3. Wynagrodzenia dla pracowników, o których mowa w art. 5 pkt 1 lit. c, określane są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2023 r. poz. 984, 1234, 1586, 1672 i 2005).

Art. 7. 1. Średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń dla osób, o których mowa w art. 5 pkt 2, są corocznie przedmiotem negocjacji w ramach Rady Dialogu Społecznego.

2. Rada Ministrów, w terminie do dnia 15 czerwca każdego roku, przedkłada Radzie Dialogu Społecznego, a także ogólnokrajowym organizacjom związków zawodowych zrzeszających pracowników państwowej sfery budżetowej w celu wyrażenia opinii, propozycję średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok następny. Wraz z tą propozycją Rada Ministrów przedkłada informację o:

1) prognozowanej dynamice produktu krajowego brutto;

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2022 r. poz. 2642 oraz z 2023 r. poz. 289, 614, 1030, 1429, 1606, 1615 i 1860.

- 2) prognozowanych zmianach cen towarów i usług konsumpcyjnych;
- 3) prognozowanym wzroście wynagrodzeń w gospodarce narodowej, w tym w sektorze przedsiębiorstw;
- 4) prognozowanym zatrudnieniu w gospodarce narodowej;
- 5) prognozowanych zmianach w stopie bezrobocia;
- 6) prognozowanym zatrudnieniu w państwowej sferze budżetowej;
- 7) wynagrodzeniach z roku poprzedniego pozostałych pracowników państwowej sfery budżetowej nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń.

3. Nieprzedstawienie przez organizacje związków zawodowych opinii, w terminie 20 dni od dnia przedłożenia propozycji, uważa się za rezygnację z prawa jej wyrażenia.

4. Jeżeli Rada Dialogu Społecznego uzgodni, w drodze uchwały, wysokość średniorocznych wskaźników wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, Rada Ministrów jest zobowiązana do uwzględnienia w projekcie ustawy budżetowej wynagrodzeń zapewniających osiągnięcie uzgodnionej wysokości wskaźników.

5. Jeżeli w terminie 30 dni od dnia otrzymania propozycji nie nastąpi uzgodnienie stanowiska Rady Dialogu Społecznego, Rada Ministrów przyjmie do projektu ustawy budżetowej średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej na rok następny, z tym że nie mogą być one niższe od wskaźników zawartych w propozycji, o której mowa w ust. 2.

6. Terminy, o których mowa w ust. 2, 3 i 5, Rada Dialogu Społecznego zmienia na wniosek przedstawiciela Rady Ministrów w jej składzie, odpowiednio do zmiany terminu dokonanej na podstawie art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.³⁾).

Art. 8. 1. Podwyższenie wynagrodzeń dla pracowników państwowej sfery budżetowej następuje w ciągu 3 miesięcy po ogłoszeniu ustawy budżetowej, z wyrównaniem od dnia 1 stycznia danego roku, z zastrzeżeniem ust. 2.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 568 i 2157, z 2021 r. poz. 2445, z 2022 r. poz. 2666 oraz z 2023 r. poz. 1586 i 1723.

2. Podwyższenie wynagrodzeń dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej następuje w terminie określonym zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela.

Art. 9. 1. W ustawie budżetowej ustala się:

- 1) (uchylony)
- 2) kwoty bazowe;
- 3) średnioroczne wskaźniki wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej;
- 4) kwoty wynagrodzeń dla państwowych jednostek budżetowych, dla poszczególnych grup pracowników, o których mowa w art. 5, w podziale na części i działy klasyfikacji dochodów i wydatków.

2. (uchylony)

3. (uchylony)

4. Ponad wynagrodzenia, ustalone zgodnie z art. 6, mogą być wypłacane wynagrodzenia finansowane z Funduszu Pracy, Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Art. 10. W budżecie państwa mogą być tworzone rezerwy celowe przeznaczone dla państwowych jednostek budżetowych na:

- 1) zwiększenie wynagrodzeń, wynikające ze zmian organizacyjnych i nowych zadań;
- 2) zwiększenie wynagrodzeń przeznaczonych na wypłaty wynagrodzeń dla osób odwołanych z kierowniczych stanowisk państwowych, a także nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i odpraw w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy oraz ekwiwalentów za niewykorzystany urlop wypoczynkowy dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, dla pracowników jednostek organizacyjnych stanowiących wyodrębnioną część budżetową, w których średnioroczne zatrudnienie w roku poprzednim nie przekracza 50 osób;
- 3) podwyższenie wynagrodzeń nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez organy administracji rządowej.

Art. 10a. Upoważnia się ministra właściwego do spraw finansów do dokonywania przeniesień kwoty środków na uposażenia, nagrody roczne i pozostałe należności żołnierzy i funkcjonariuszy – między częściami i działami – odpowiednio na wniosek Ministra Obrony Narodowej, Ministra Sprawiedliwości, ministra właściwego do spraw wewnętrznych, Szefa Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Szefa Agencji Wywiadu oraz Szefa Centralnego Biura Antykorupcyjnego.

Art. 11–29e. (pominięte)

Art. 29f. (uchylony)

Art. 29g–29n. (pominięte)

Art. 29o. W 2020 r. kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie jest waloryzowana.

Art. 29p. W 2023 r. kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie jest waloryzowana.

Art. 29q. W 2024 r. kwota bazowa dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe nie jest waloryzowana.

Art. 30. (pominięty)

Art. 31. Traci moc ustawa z dnia 23 grudnia 1994 r. o kształtowaniu środków na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej (Dz. U. z 1995 r. poz. 163, z późn. zm.⁴⁾).

Art. 32. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2000 r.

⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. poz. 496 i 647, z 1997 r. poz. 883, z 1998 r. poz. 756, 1014, 1016 i 1059 oraz z 1999 r. poz. 684 i 802.